

10/1040

T.C. MİLLÎ
EĞİTİM BAKANLIĞI
Sİ
2264
06.01.2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'deki kamu araçlarının fazlalığı ve bundan kaynaklı maliyetlerin kamu ekonomisine getirmiş olduğu yükün incelenerek gerekli önlemlerin bir an önce alınması hususunda Anayasanın 98inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1-M.NURİ YAMAN
2-SELAHATTİN DEMİRTAŞ
3-GÜLTAN KIŞANAK
4-AYLA AKAT ATA
5-BENGİ YILDIZ
6-AKIN BİRDAL
7-EMİNE AYNÂ
8-FATMA KURTULAN
9-HASİP KAPLAN
10-HAMİT GEYLANİ
11-İBRAHİM BİNİCİ
12-MEHMET NEZİR KARABAŞ
13-MEHMET UFUK URAS
14-OSMAN ÖZÇELİK
15-ÖZDAL ÜÇER
16-PERVİN BULDAN
17-SEBAHAT TUNCEL
18-SEVAHİR BAYINDIR
19-SİRRI SAKIK
20-ŞERAFETTİN HALİS

MUŞ
DİYARBAKIR
DİYARBAKIR
BATMAN
BATMAN
DİYARBAKIR
MARDİN
VAN
ŞIRNAK
HAKKARİ
ŞANLIURFA
BİTLİS
İSTANBUL
SİİRT
VAN
İĞDIR
İSTANBUL
ŞIRNAK
MUŞ
TUNCELİ

GEREKÇE

Türkiye’de kamuya ait araç sayısının diğer ülkelere nazaran çok daha fazla olması, basında ve kamuoyunda “kamuda araç saltanatı” olarak ifade edilmiştir.

AKP’nin iktidara geldiği 2002 yılını takip eden 2003 yılı Haziran ayı itibariyle genel bütçeli idare ve katma bütçeli idarelerden oluşan bütçe kapsamındaki kurum ve kuruluşların mülkiyetindeki taşıt sayısı 86 bin 837 adet iken, 2010 yılı Haziran ayı itibariyle merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan araç sayısında bir azalma olmamış, aksine artarak 87 bin 171 sayısına ulaşmıştır.

Mahalli idarelerin mülkiyetinde bulunan taşıt sayısı ise 2009 yılı Haziran ayı itibariyle 58 bin 454 adet iken, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin mülkiyetinde 2010 Haziran ayı itibariyle 10 bin 763 adet taşıt bulunmaktadır.

Dünyadaki bazı ülkelerle konu ile ilgili bir kıyaslama yaptığımızda;

- 127 milyon nüfuslu Japonya’da; milli gelir 4 trilyon 464 milyar dolar, kişi başına düşen milli gelir 35 bin 905 dolar, kamu araç sayısı 10 bin,
- 82 milyon nüfuslu Almanya’da; milli gelir 2 trilyon 890 milyar dolar, kişi başına düşen milli gelir 35 bin 22 dolar, kamu araç sayısı 15 bin,
- 60 milyon 533 bin nüfuslu İngiltere’de; milli gelir 2 trilyon 358 milyar dolar, kişi başına düşen milli gelir 34 bin 905 dolar, kamu araç sayısı 12 bindir.

Türkiye’de ise; Türkiye İstatistik Kurumu’nun 2009 verilerine göre nüfus 72 milyon 561 bindir. Yine Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre; Türkiye’nin gayrı safi yurt içi hasılası 2010 yılı ilk dokuz ayı itibariyle 531 milyon 929 dolar (yani 808 milyon 192 bin TL) iken 2009 yılı cari fiyatlarla kişi başına gayrı safi yurt içi hâsıla 8 bin 578 dolar (yani 13 bin 250 TL) olarak gerçekleşmiştir.

Diğer 3 ülke ile Türkiye kıyaslandığında; nüfusları birbirine yakın olduğu halde Türkiye’deki kamu araç sayısı bu üç ülkeden yaklaşık olarak 8 kat daha fazladır.

Gayrı safi yurt içi hasıla ve kişi başına gayrı safi yurtiçi hasıla miktarları kıyaslandığında ise; araç sayısındaki fazlalık, bu iki ekonomik veriyle tamamen tersine işlemekte, diğer 3 ülkenin ulusal ve kişisel gelir düzeyleri yaklaşık olarak Türkiye’nin dört beş kat fazlası şeklinde cereyan etmektedir.

Yine Merkezi Yönetim kapsamında bulunan kamu idareleri tarafından, taşıtların akaryakıt giderlerine yönelik olarak;

— 2008 yılında 1 milyon 68 milyon TL,

— 2009 yılında 1 milyar 184 milyon TL,

— 2010 Ekim ayı itibariyle de 800 milyon TL harcama yapılmıştır.

Bu harcamaların yaklaşık yüzde 77'lik kısmı savunma ve güvenliğe yönelik idareler (Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü) tarafından gerçekleştirilmiştir.

İktidar tarafından zaman zaman "kamuda taşıt saltanatına son verdik (ya da) vereceğiz" denilmesine rağmen, taşıt sayısında hiçbir azalma göze çarpmamaktadır. Hatta kiralanan araçlar da göz önüne alındığında, bu miktar sürekli artmaktadır. Olayın, bakım-onarım ve yukarıda ifade edilen yakıt maliyeti boyutunun yanı sıra özel işlerde kullanılma boyutu da dikkate alındığında konunun önemi daha açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır.